

عنوان مقاله:

ملاحظات در ترتیب خطی ساخت فعل فارسی از دیدگاه پادتقارنی

محل انتشار:

پژوهش های زبان شناسی، دوره 10، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمد دبیرمقدم - استاد/گروه زبانشناسی، دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی، ایران

محمد فرخی یکتا - دانشجوی دکتری/گروه زبانشناسی، دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه علامه طباطبایی، ایران

خلاصه مقاله:

این نوشتار می‌کوشد نشان دهد که تبیین ترتیب خطی در ساخت فعل فارسی از منظری پاد تقارنی و بدون توسل به پارامترهای متناقض جهت‌هسته امکان پذیر است. چارچوب نظری این بحث اصولاً مفهوم پارامتر جهت‌هسته را در زبان‌های طبیعی رد می‌کند و در عوض، تمام ترتیب‌ها را مشتق از ترتیب پایه مشخص‌گر-هسته - متمم می‌داند. هر ترتیب دیگری جز این لاجرم مشتق است و از حرکت سازه‌های نحوی به دست می‌آید. فارسی هم ویژگی‌های ترتیب آزاد را نشان می‌دهد و هم در بسیاری مقوله‌ها، ترتیب‌های ثابت دارد. تبیین‌های خطی فارسی در چارچوب‌های پارامتری دچار مشکل تناقض یا ناهمسانی در انتخاب ارزش پارامتر می‌شوند، به طوری که مقوله‌هایی مانند متمم‌ساز و حرف اضافه را با کمک یک ارزش پارامتری و مقوله‌هایی همچون فعل و اسم را با ارزش دیگری تبیین می‌نمایند. در این جا نشان داده می‌شود که دیدگاه غیر پارامتری پادتقارنی بدون کم‌ترین مشکلی ویژگی‌های خطی پوسته فعلی فارسی را توضیح می‌دهد. از رهگذر این کاوش، برخی جنبه‌های صرفی و معناشناختی ساخت‌های مذکور نیز توجیه نظام مندی پیدا می‌کند.

کلمات کلیدی:

ترتیب خطی، قضیه تناظر خطی، پوسته فعل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1148416>

